
FOLKETINGET

Europaudvalget

Kulturudvalget

Christiansborg
DK-1240 København K

Tlf. +45 33 37 55 00

Fax +45 33 32 85 36

www.ft.dk

ft@ft.dk

Politisk udtalelse om forslag til reform af ophavsretten i EU

25. april 2017

Kontakt
Lotte Rickers Olesen
EU-konsulent

Dir. tlf. +45 3337 3330

Lotte.Olesen@ft.dk

Kulturudvalget har behandlet forslaget om reform af ophavsretten på flere møder og har den 18. januar 2017 afholdt høring med temaet Safe Harbour og digitale mellemhænd. Medlemmer af udvalget har deltaget i en endagsrejse til Bruxelles den 25. januar 2017 sammen med medlemmer fra Europaudvalget. Kulturudvalget har på den baggrund følgende bemærkninger til forslaget om reform af ophavsretsdirektivet (KOM(2016)593) og forslaget til broadcastingforordningen (KOM(2016)594):

De kreative industrier er vigtige for de europæiske samfund både kulturelt og økonomisk. Det er vigtigt, at EU's ophavsretlige regler finder en balance, der sikrer rettighedshaveres indtjening, så europæisk kulturliv kan udvikles, og brugernes adgang til kreativt indhold sikres på internettet.

Det er fornuftigt at revidere reglerne om ophavsret (InfoSoc-direktivet 2001/29/EF) i lyset af den teknologiske udvikling siden 2001. Udvalget finder det positivt, at Kommissionen i sit forslag (betragtning 38) adresserer problemstillingen med tjenester, der fungerer som digitale mellemhænd, som fraskriver sig ansvar for brud på ophavsretten med udgangspunkt i e-handelsdirektivets safe harbour-regler, fordi det er uklart, hvorvidt tjenesterne spiller en aktiv rolle, når de giver offentligheden adgang til ophavsretligt beskyttet materiale uploadet af brugerne.

Udvalget finder, at forslaget til art. 13 og den tilhørende betragtning 38 udgør en afbalanceret løsning, således at der sikres lige konkurrencevilkår. Bestemmelsen bidrager til at skabe et forhandlingsrum, således at rettighedshaverne kan drøfte vilkårene om rimeligt vederlag m.v. med ejerne af disse tjenester. Derfor må formuleringen af art. 13 eller betragtning 38 ikke forringes eller udvandes.

Udvalget finder det samtidig centralt at sikre brugernes retssikkerhed, når private, kommercielle aktører skal håndhæve reglerne ved brud på ophavsretten. Derfor er gennemsigtighed en afgørende faktor ligesom brugernes muligheder for at klage og modtage erstatning. Det er derfor vigtigt at fastholde artikel 13, stk. 2 vedrørende klage- og erstatningsordninger, som skal være tilgængelige for forbrugerne. Der bør endvidere indføres en forpligtigelse for onlineindholdstjenester til at informere brugerne om årsagen til, at deres indhold fjernes.

På grund af de hastige teknologiske fremskridt skal en reform af ophavsretsdirrektivet tage højde for den fremtidige teknologiske udvikling. Udvalget opfordrer til at evaluere den nye lovgivning efter nogle år med henblik på at sikre, at bestemmelserne virker efter hensigten og eksempelvis tilskynder tjenester, der fungerer som digitale mellemhænder, til at indgå licensaftaler med rettighedshaverne.

Hvad angår forslaget vedrørende brug af værker i undervisningen ligger det udvalget på sinde, at denne bestemmelse muliggør fortsat anvendelse af den danske aftalelicensmodel, hvor uddannelsesinstitutioner indgår licensaftaler med rettighedshaverne, som betyder, at institutionerne betaler for brug af værkerne. Dermed sikres både optimal fleksibilitet gennem aftaler og finansiering af nye undervisningsmaterialer.

Et flertal i udvalget er positive over for forslaget om at beskytte pressepublikationer i artikel 11, da det vil kunne bidrage til bedre muligheder for udgiverne til at skabe bæredygtige forretningsmodeller.

Et mindretal (ALT) er bekymret over forslaget om at indføre en ny rettighed for pressepublikationer, da det kan medføre skade ytringsfriheden og begrænse den frie udveksling af informationer på internettet. Erfaringer med lignende bestemmelser i Tyskland bør inddrages i overvejelserne, da disse ikke er entydigt positive.

Hvad angår forslaget om en forordning om broadcasternes onlinetransmissioner ser udvalget med bekymring på den foreslåede lovvalgsregel, som flytter den lov, der skal anvendes på broadcasternes onlinetransmissioner, fra modtagerlandet til oprindelseslandet. Det vil gøre det vanskeligt for danske rettighedshavere at aftale rimelige vederlag for brug af deres rettigheder, fordi den foreslåede regulering fx ville indebære, at brug af danske værker i et program fra en tv-station, der har hovedsæde i Storbritannien, skal behandles efter de britiske regler under britiske domstole, ikke efter de danske regler og danske domstole, selv om transmissionen udelukkende sker til danske brugere. Det er også bekymrende, at det ikke er klarlagt, om en bestemmelse om oprindelseslandet underminerer mulighederne for kontraktmæssigt rimelige vilkår for rettighedshaverne i forhold til broadcasterne ved hjælp af aftalelicens.

Udvalget henviser i øvrigt til Folketingets Vedtagelse 37 af 18. marts 2016.

Med venlig hilsen

Orla Hav
Formand for Kulturudvalget